

af i forbindelse med indførelsen af de nye regler om efterløn - må bero på andre retlige overvejelser.

I disse overvejelser indgår, at efterlønsbidraget stammer fra medlemmet, at indbetaling af bidraget er frivilligt, at bidraget udgør en ikke ubetydelig del af den samlede forventede efterløn, og at beløbet således kan ansues som en modydelse fra bidragsbetalerens side for at blive omfattet af efterlønsordningen.

Navnlig under hensyn hertil antages det i notitsen, at et medlem, der frivilligt har indbetalt efterlønsbidrag, vil have ret til at få det indbetalte bidrag tilbage, hvis efterlønsordningen afskaffes.

2. I notitsen redegøres endvidere for, om den ret til tilbagebetaling, der er beskrevet i pkt. 1 ovenfor, nyder beskyttelse efter grundlovens § 73 mod ekspropriative indgreb.

Efter grundlovens § 73 er det en betingelse herfor, at retten til tilbagebetaling kan karakteriseres som en »ejendomsret«.

I notitsen anføres det, at retten til tilbagebetaling må anses for at være en »ejendomsret«, og at retten derfor nyder beskyttelse efter grundlovens § 73 mod ekspropriative indgreb.

Der er i vurderingen heraf lagt vægt på de grunde, som er anført til støtte for, at medlemmet har ret til tilbagebetaling af det frivilligt indbetalte efterlønsbidrag, hvis efterlønsordningen afskaffes, jf. pkt. 1 ovenfor.

3. I notitsen redegøres ikke nærmere for, i hvilket omfang det vil udgøre ekspropriation, hvis Folketinget - i forbindelse med en eventuel afskaffelse af efterlønsordningen - gør indgreb i medlemmets ret til at få det indbetalte efterlønsbidrag tilbage.

Det skyldes, at vurderingen beror på et samlet skøn over indgrebets beskaffenhed. Af betydning for udøvelsen af dette skøn er navnlig begrundelsen for indgrebet, i hvilken grad indgrebet er generelt eller konkret, samt indgrebets intensitet. Der henvises til notitsens pkt. 3.2.

En sådan vurdering må derfor ske på det tidspunkt, hvor det er aktuelt at foretage indgrebet, og hvor de nærmere omstændigheder, som indgrebet foretages under, er kendt.

Det følger imidlertid af notitsen, at et indgreb, hvorefter medlemmets ret til tilbagebetaling af det frivilligt indbetalte bidrag bortfalder, hvis efterlønsordningen afskaffes, efter Justitsministeriets opfattelse må antages at udgøre ekspropriation.

Dette betyder - som det populært siges til sidst i notitsen - at det indbetalte bidrag ikke er »tabt for medlemmet«.

4. Justitsministeriet afgiver - på anmodning fra de andre ministerier eller Folketinget - jævnligt udtalelser om forholdet mellem et lovforslag og grundlovens § 73 om ekspropriation.

Justitsministeriet har i den forbindelse også udtalt, at et nærmere bestemt lovindgreb vil udgøre ekspropriation. Som eksempel herpå kan nævnes Justitsministeriets notat af 27. januar 1998 om visse spørgsmål i forbindelse med reglerne i byfornyelsesloven m.v. om tilskud til aftalt boligforbedring (den såkaldte »først til mølle-ordning«). Som et andet eksempel kan nævnes Justitsministeriets notat af 30. maj 1995 om visse ekspropriationsretlige spørgsmål i forbindelse med en eventuel ændring af regler om ministerpension. De to notater vedlægges. (Ikke optrykt her).

Spm. nr. S 1292

Til indenrigsministeren (24/2 99) af:

Tom Behnke (FP):

»Hvad er begrundelserne typisk for, at herboende somaliere får permanent opholdstilladelse, når landsmænd fra samme område i Somalia samtidig får afslag på deres asylansøgninger?«

Begrundelse

Spørgsmålet skal ses på baggrund af det noget mangelfulde svar på spørgsmål nr. S 855 af 7. januar 1999, hvor ministeren meget flot skitserer spillereglerne, men behændigt undgår at svare på substansen i spørgsmålet.

Det er for spørgeren en kendt sag, at der er forskel på behandlingen af en asylansøgning og behandling af ansøgning om at overgå fra midlertidig opholdstilladelse til permanent opholdstilladelse.

Det interessante er derfor det langt mere konkrete, at personer fra samme område på den ene side ikke kan opnå asyl i Danmark, men at de, der er i Danmark, godt kan overgå til permanent opholdstilladelse. Når betingelserne for asyl ikke er til stede, burde betingelserne for fortsat (permanent) ophold i Danmark heller ikke være til stede. Der må således foreligge en